

УДК 004:005.963]:343.82-051(045)

Кузнєцов О. О.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ІНФОРМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦЯ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СИСТЕМИ

Статтю присвячено питанням визначення структури та змісту інформатичної компетентності фахівців пенітенціарної системи. На основі аналізу, узагальнення й систематизації наукових джерел висвітлено наукові погляди на зміст та структуру поняття компетентності в цілому, та інформатичної компетентності зокрема. Останню пропонується розуміти як динамічну систему сформованих на відповідному рівні вищої освіти когнітивних, діяльнісних, мотиваційних, ціннісно-рефлексивних, емоційно-вольових та евристичних якостей особистості необхідних для ефективної професійної діяльності у інформаційному просторі. Практичним результатом публікації є виокремлення зі змісту інформатичної компетентності фахівця пенітенціарної системи загальних (пов'язаних із виконанням завдань у сфері діловодства та документообігу) та спеціальних (пов'язаних із забезпеченням вимог режимних обмежень та виконанням функцій охорони і нагляду в органах та установах виконання кримінальних покарань) компетенцій в галузі інформатики.

Ключові слова: компетентність, інформатична компетентність, структура компетентності, зміст компетентності, фахівець, пенітенціарна система.

Актуальність теми зумовлена сучасними тенденціями розвитку інформаційних та інформаційно-комунікаційних технологій, їх широкого застосування в усіх сферах суспільної діяльності загалом та активізацією процесу інформатизації органів та установ, що забезпечують реалізацію державної політики у сфері виконання кримінальних покарань та пробації, зокрема.

Указом Президента України від 08.11.2012 № 631/2012 «Про Концепцію державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України» (далі Концепція) одним з пріоритетних напрямів діяльності визначено: модернізацію об'єктів інженерно-технічних засобів охорони і нагляду, впровадження сучасних технологій з метою створення багаторівневої системи централізованої охорони і відеомоніторингу, створення автоматизованих інформаційних та телекомунікаційних систем органів та установ що реалізують державну політику у сфері виконання кримінальних покарань та пробації [13].

Це обумовлює підвищені вимоги до професійної підготовки фахівців пенітенціарної системи в частині формування їх компетентностей щодо ефективного використання інформаційно-комп'ютерної техніки при виконанні службових завдань.

Мета статті: розглянути наукові погляди на зміст поняття компетентності та визначити структуру і зміст інформатичної компетентності фахівця пенітенціарної системи.

Об'єкт дослідження: процес формування інформатичної компетентності у фахівців пенітенціарної системи в процесі професійної підготовки.

Предмет дослідження: елементи структури інформатичної компетентності фахівців пенітенціарної системи.

Методи дослідження: вивчення аналіз та синтез педагогічного досвіду, індукції та дедукції, аналогії, конкретизації та моделювання, формалізації, узагальнення та порівняння.

Розкриттю змісту поняття компетентність присвятили свої праці такі вітчизняні та зарубіжні науковці, як Антонченко М. А., Баловсяк Н. Х., Болотов В. А., Головань М. С., Гуртовенко Н. В., Гушлевська І.В., Дж. Равен, Зимня І.О., Морзе Н. В., Овчарук О. В., Родигіна І. В., Серіков В. В., Татур Ю. Г., Трубочова С. Е., Хуторской А. В., Чемерис І.М. та інші.

Спільною думкою наукового товариства з досліджуваного питання є представлення компетентності як категорії, що відображає внутрішні якості особистості та є її індивідуальною характеристикою, на відміну від компетенції, яка є відчуженою, наперед заданою вимогою суспільства до підготовки особи [4, с. 227].

Розробник теорії і методики компетентнісного навчання Хуторской А.В. в своїх працях наголошував, що компетентнісний підхід передбачає не засвоєння учнем окремих одне від одного знань, а оволодіння ними в комплексі [18], що в свою чергу дозволяє застосовувати отримані знання, вміння та навички в конкретній життєвій ситуації.

У Законі України «Про вищу освіту» компетентність трактується як динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти [11].

Таким чином законодавець включає до складу поняття компетентності наступні компоненти: когнітивну (наявність знань) діяльну (сформованість способів практичної діяльності) творчу (можливість осмисленого прийняття рішень) ціннісно-орієнтаційну (внутрішня мотивація, громадська та професійна спрямованість).

Характеризуючи компетентність у сфері інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій пов'язують інформаційну компетентність, інформаційну культуру, інформаційно-комп'ютерну, інформаційно-технологічну, інформатичну та ІКТ-компетентність [1, 2, 4, 10].

Баловсяк Н.Х. визначає інформаційну компетентність як інтегративне утворення особистості, яке віддзеркалює її здатність до визначення інформаційної потреби, пошуку відомостей та ефективної роботи з ними у всіх їх формах та представленнях – як в традиційній, друкованій формі, так і в електронній формі. Серед компонентів інформаційної компетентності автор визначає:

– інформаційну компоненту (здатність обробки інформаційних повідомлень різної форми представлення);

– комп'ютерну або комп'ютерно-технологічну компоненту (визначає уміння та навички щодо роботи з сучасними комп'ютерними засобами та програмним забезпеченням);

– процесуально-діяльну компоненту (визначає здатність застосовувати сучасні засоби інформаційних та комп'ютерних технологій до роботи з інформаційними ресурсами та розв'язування різноманітних задач) [2, с. 4].

Інформаційну культуру людини Антонченко М.О. характеризує як системне утворення особистості, яке інтегрує знання про основні методи інформаційних технологій, уміння використовувати наявну інформацію для вирішення прикладних завдань, навички використання персонального комп'ютера і технологій зв'язку, здібності представити інформацію в зрозумілій для усіх формі, орієнтує на розширення та поновлення знань [1, с. 163-164].

Мотилькова З.О. під ІКТ-компетентністю розуміє здатність розв'язувати професійні завдання з використанням засобів і методів інформатики [10, с. 59].

Ми погоджуємось з думкою Голованя М.С. в тому що інформатичну компетентність слід розуміти як предметну та відділяти її від інформаційної, яка може характеризуватись як ключова.

Інформатичну компетентність автор визначає як інтегративне утворення особистості, яке інтегрує знання, про основні методи інформатики та інформаційних технологій, уміння використовувати наявні знання для розв'язання прикладних задач, навички використання комп'ютера і технологій зв'язку, здатності представляти повідомлення і дані у зрозумілій для усіх формі і виявляється у прагненні, здатності і готовності до ефективного застосування сучасних засобів інформаційних та комп'ютерних технологій для розв'язання завдань у професійній діяльності і повсякденному житті, усвідомлюючи при цьому значущість предмету і результату діяльності. До структури інформатичної компетентності включено п'ять компонентів: мотиваційний, когнітивний, діяльнисний, ціннісно-рефлексивний, емоційно-вольовий [3, с. 66].

Виокремивши основні характеристики вказаних вище понять та скомпілювавши їх з офіційним визначенням компетентності, інформатичну компетентність будемо розуміти як динамічну систему сформованих на відповідному рівні вищої освіти когнітивних, діяльнисних, мотиваційних, ціннісно-рефлексивних, емоційно-вольових та евристичних якостей особистості необхідних для ефективної професійної діяльності у інформаційному просторі.

Дана модель структури інформатичної компетентності як цілісного інтегративного утворення особистості буде однаковою для представників всіх галузей суспільної та економічної діяльності, але очевидним є те, що зміст її буде залежати від функціональних обов'язків та характеру задач, що безпосередньо реалізуються або стосуються функціонування інформаційно-комунікаційних технологій.

Для розкриття змісту компонентів інформатичної компетентності фахівця пенітенціарної служби слід розглянути сферу затребуваності даної компетентності.

Термін фахівець є широким за змістом поняттям, та відповідно до Академічного тлумачного словника української мови трактується як той, хто досконало володіє якимсь фахом, має високу кваліфікацію, глибокі знання з певної галузі науки, техніки, мистецтва тощо; спеціаліст [17].

Ряд завдань фахівців, передбачених Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників [12], прямо вказують на необхідність кваліфікованого використання у трудовій діяльності інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема:

– виконання роботи за одним з напрямів діяльності підприємства (установи, організації) з використанням засобів обчислювальної техніки, комунікацій та зв'язку;

– вивчення та аналіз інформації, показників і результатів роботи, узагальнення і систематизація їх, проведення необхідних розрахунків, з використанням сучасної електронно-обчислювальної техніки;

– підготовка матеріалів для аналізу, розроблення проектів нормативних та організаційно-методичних документів, графіків роботи, замовлень, заявок, інструкцій, пояснювальних записок, карт, схем та іншої технічної документації, участь у їх розробленні та комп'ютерно-інформаційному обслуговуванні;

– застосування, впровадження і загальне обслуговування технологій та комп'ютерних програм за своїм напрямом роботи.

Вказаним документом також визначено кваліфікаційні вимоги для заміщення посади фахівця, а саме: повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки. Це дозволяє зробити висновок, що інформатична компетентність фахівця має бути сформована протягом навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти та може вдосконалюватись при здобутті наступних рівнів вищої освіти.

Національним класифікатором ДК 003:2010 [6] серед професій фахівців пенітенціарної системи згадано такі:

- головний фахівець (пенітенціарна система);
- начальник відділення (пенітенціарна система);
- начальник відділу (пенітенціарна система);
- начальник варту (пенітенціарна система);
- начальник окремого поста пожежної охорони (пенітенціарна система);
- начальник пожежної охорони (команди) (пенітенціарна система);
- помічник керівника (директора, начальника і т. ін.) установи виконання покарань;
- технік з обслуговування інженерно-технічних засобів охорони (пенітенціарна система);
- інспектор протипожежної профілактики (пенітенціарна система);
- відповідальний (старший) по корпусу (корпусному відділенню) (пенітенціарна система);
- інспектор (пенітенціарна система) (з дипломом бакалавра);
- інструктор з професійної підготовки (пенітенціарна система).

Кожна з указаних професій передбачає наявність як загальних так і специфічних знань, умінь та навичок в галузі науки інформатики.

У зв'язку з відсутністю нормативних документів, що регламентують стандарти вищої освіти у галузі знань 081 Право, та враховуючи те, що переважний спектр виконуваних завдань пов'язаний із забезпечення процесу службового діловодства та документообороту нами проаналізовано проекти стандартів вищої освіти за спеціальностями «029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» [14] та «122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології» [15], в результаті чого до загальних компетенцій фахівця пенітенціарної системи в галузі інформатики пропонується віднести:

– здатність забезпечувати відбір, аналіз, систематизацію, моніторинг, організацію, зберігання та розповсюдження інформації за допомогою інформаційно-комунікаційних засобів;

– здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв;

– здатність використовувати сучасні прикладні комп'ютерні технології та програмне забезпечення для вирішення завдань спеціальності;

– здатність аналізувати закономірності функціонування потоків та масивів електронних даних;

– здатність підтримувати ділову комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного простору;

– здатність впроваджувати інноваційні технології, продукти та послуги для підвищення ефективності вирішення завдань за спеціальністю;

– здатність застосовувати принципи проектування баз даних при обробці масивів службової інформації;

– здатність використовувати мережеві технології, автоматизовані інформаційно-пошукові системи, електронні бібліотеки, проблемно-тематичні бази та банки даних для вирішення завдань спеціальності;

– здатність опановувати технології електронного урядування та електронного документообігу.

– здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

Проаналізувавши ряд нормативно-правових актів, що регламентують діяльність підрозділів Державної кримінально-виконавчої служби України (ДКВС України) до спеціальних компетенцій в галузі інформатики можна віднести знання, вміння, та навички пов'язані із забезпеченням вимог режимних обмежень та виконанням функцій охорони і нагляду в органах та установах виконання кримінальних покарань. Серед них:

– знання правової основи використання технічних засобів охорони і нагляду в системі органів та установ ДКВС України;

– здатність до розуміння термінів та комунікації у сфері забезпечення охорони об'єктів;

– здатність до розуміння принципів та порядку забезпечення захисту державних інформаційних ресурсів та інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах;

– здатність до розуміння принципів та порядку функціонування технічних засобів виявлення, системи охоронно-тривожної сигналізації, систем відео нагляду, систем управління та контролю доступу;

– здатність до самостійного користування технічними засобами охорони, встановленими на території органів та установ ДКВС України;

– здатність до самостійного аналізу стану технічних засобів охорони, та ефективності їх застосування на території об'єкта охорони;

– здатність до організації процесу правильної експлуатації, технічного обслуговування, категорювання та списання технічних засобів охорони;

– здатність до конструювання та побудови системи охоронно-тривожної сигналізації та охоронних комплексів об'єктів відповідно до їх конфігурації і вимог режиму;

– здатність до планування та організації вирішення проблемних питань, пов'язаних із функціонуванням технічних засобів охорони та нагляду на підпорядкованому об'єкті.

Розглядаючи поняття пенітенціарної системи ми підтримуємо думку О. Б. Пташинського в частині розуміння її як сукупності взаємопов'язаних державних установ та органів виконання кримінальних покарань, створених з метою виправлення і перевиховання засуджених, які здійснюють єдину державну політику у сфері виконання кримінальних покарань у відповідності з чинним законодавством [16, с. 8-9].

Враховуючи визначення статтею 50 Кримінального кодексу України виправлення засудженого як основного завдання кримінального покарання [7], однією із специфічних компетенцій фахівця пенітенціарної системи можна також вважати здатність до розуміння складів злочинів, пов'язаних з використанням електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку, що дозволить ефективно вибудовувати стратегію виправлення та ресоціалізації засудженого.

Взявши за основу характеристику компонентів інформатичної компетентності, наведену М.С. Голованем [3, с. 66-69], проаналізувавши дослідження окремих компонентів компетентності у працях Гуртовенко Н.В. [5], Купалової Г.І. [9], та Мотилькової З.С. [10], зміст мотиваційної, ціннісно-рефлексивної, емоційно-вольової та евристичної компоненти можна представити в такому вигляді:

– мотиваційний компонент інформатичної компетентності характеризує професійну спрямованість особистості фахівця за наступними показниками: ціннісне ставлення до службової діяльності; ступінь сформованості інтересу до підвищення ефективності службової діяльності; усвідомлення соціальної значущості функції забезпечення виконання кримінального покарання; розвиток різносторонніх інтересів; наявність соціальної активності; наявність творчих здібностей тощо;

– ціннісно-рефлексивний компонент забезпечує сприйняття та адекватну самооцінку власних можливостей у використанні інформаційних технологій в професійній діяльності, упевненість у їх виборі та реалізації; наявність власної позиції щодо застосування інформаційних технологій у професійній діяльності для розв'язання службових задач. Високий рівень даного показника забезпечує здатність фахівця брати на себе відповідальність за інформатизацію професійної діяльності;

– емоційно-вольовий компонент інформатичної компетентності охоплює такі якості як наполегливість, здатність до ефективного реалізації службових завдань з використанням інформаційно-комунікаційних засобів шляхом регуляції власних емоційних станів, контролю емоційного напруження; здатність зберігати свою активність, енергійність, зберігати оптимальну організацію психічних функцій під час виникнення непередбачуваних ситуацій і зростання втоми, що відбувається у випадку прояву професійних ризиків;

– евристична компонента показує здатність фахівця вирішувати службові завдання пов'язані з використанням інформаційно-комунікаційних засобів в умовах неповноти вхідної інформації та відсутності чіткої програми управління процесом вирішення завдання.

Таким чином, аналізуючи зміст компонентів інформатичної компетентності фахівця пенітенціарної системи можна виділити як варіативні так і інваріативні складові. До інваріативних можна в повній мірі віднести зміст мотиваційної, ціннісно-рефлексивної та евристичної компоненти, а також елементи когнітивної і діяльнісної компоненти в частині загальних компетенцій в галузі інформатики, оскільки дані якості характерні для фахівців різної професійної спрямованості. Спеціальними варіативними елементами структури інформатичної компетентності фахівця пенітенціарної системи виступають компетенції діяльнісної та когнітивної компоненти пов'язані із забезпеченням вимог режимних обмежень та виконанням функцій охорони і нагляду в органах та установах виконання кримінальних покарань.

Використані джерела

1. Антонченко М. А. Інформаційна культура як складова загальнолюдської культури // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: Зб. наукових праць. – К. : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2004. – № 1(8). – С. 161-166.
2. Баловсяк Н. Х. Структура та зміст інформаційної компетентності майбутнього спеціаліста [Електронний ресурс] / Н.Х. Баловсяк // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова Серія № 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: Зб. наук. праць / Редкол. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова. – № 4 (11). – 2006. – С. 3-6 Режим доступу : <http://enquir.npu.edu.ua/handle/123456789/888>
3. Головань М. С. Інформатична компетентність: сутність, структура та становлення [Електронний ресурс] / М.С. Головань // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2007. – № 4. – С. 62 – 69. <http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/handle/123456789/112>
4. Головань М.С. Компетенція та компетентність: порівняльний аналіз понять [Електронний ресурс] / М.С. Головань // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2011. – № 8(18). – С. 224-234. <http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/handle/123456789/9107>
5. Гуртовенко Н.В. Мотиваційний компонент – головна складова готовності студентів до професійної діяльності [Електронний ресурс] / Н.В. Гуртовенко // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Психологія і педагогіка. – 2014. – Вип. 30. – С. 55-58. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoapp_2014_30_13.
6. Класифікатор професій ДК 003:2010 : наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 зі змінами: № 1 – наказ Мінекономрозвитку від 16.08.2012 № 923; № 2 – наказ Мінекономрозвитку від 18.11.2014 № 1361; № 3 – наказ Мінекономрозвитку від 02.09.2015 № 923. [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі в Україні. Національні класифікатори. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/Documents/Download?id=b32e1f01-4286-4ba8-a4fb-3fdce226b0ad>
7. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України від 29.06.2001 – 2001 р., № 25, стаття 131. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/print1462864443726716>
8. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11.07.2003 № 1129-IV [Електронний ресурс] // Голос України від 29.08.2003 – № 161. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1129-15/print1462864443726716>
9. Купалова Г.І. Евристичні методи та їх застосування в економічному аналізі [Електронний ресурс] // Навчальні матеріали онлайн. Теорія економічного аналізу. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/11631018/ekonomika/evristichni_metodi_zastosuvannya_ekonomichnomu_analizi
10. Мотилькова З. О. ІКТ-компетентність вчителя-предметника, як необхідна складова в сучасній спеціальній школі [Електронний ресурс] / З.О. Мотилькова // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2014. – Т. 44, Вип. 6. – С. 57-71. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2014_44_8
11. Про вищу освіту : Закон України від 1 липня 2014 року № 1556-VII [Електронний ресурс] // Голос України від 06.08.2014 – № 148. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print1486132334579388>
12. Про затвердження Випуску 1 "Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності" Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників : наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 року N 336 (видання п'яте, доповнене та перепрацьоване) [Електронний ресурс] // Правовий портал: ЛІГА : ЗАКОН. – Режим доступу http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN11827.html
13. Про Концепцію державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України : указ Президента України від 8 листопада 2012 року № 631/2012 [Електронний ресурс] // Офіційний вісник Президента України від 19.11.2012 – 2012 р., № 31, стор. 12, стаття 750. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/631/2012/print1462864443726716>
14. Проект стандарту вищої освіти України зі спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України. Проекти стандартів вищої освіти України. – Режим доступу : <http://mon.gov.ua/activity/education/reforma-osviti/naukovo-metodichna-rada-ministerstva/proekti-standartiv-vishhoyi-osviti.html>

15. Проект стандарту вищої освіти України зі спеціальності 122 "Комп'ютерні науки та інформаційні технології" [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України. Проекти стандартів вищої освіти України. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/reforma-osviti/naukovo-metodichna-rada-ministerstva/proekti-standartiv-vishhoji-osviti.html>
16. Пташинський О.Б. Правові проблеми реформування пенітенціарної системи в Україні: Автореферат дисертації на здобуття наук. ступеня кандидата юридичних наук: 12.00.08 [Електронний ресурс] / НАН України; Інститут держави і права ім. В.М.Корецького. – К., 2001. – 185 с. – Режим доступу: <http://i-rc.org.ua/files/personalii/ptachinskiy-o-b.pdf>
17. Фахівець [Електронний ресурс] // Електронна версія «Словник української мови: в 11 тт.» / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І.К. Білодіда. – К.: Наукова думка, 1970–1980. – Режим доступу: http://sum.in.ua/s/fakhivc_j
18. Хуторской А.В. Технология проектирования ключевых и предметных компетенций [Електронний ресурс] / А.В. Хуторской // Интернет-журнал «Эйдос». – 2005. – 12 декабря. – Режим доступу: <http://eidos.ru/journal/2005/1212.htm>

Kuznetsov O.

INFORMATICS COMPETENCE STRUCTURE AND CONTENT OF PENITENTIARY SYSTEM SPECIALIST

The problem of informatics competence forming to penitentiary system specialists is discussed in the article. On the basis of scientific literature analysis the structure and the content of informatics competence of penitentiary system specialists is defined. The major components which form the informatics competence itself has been specified, namely those are cognitive, motivational, activity, reflexive, emotional and volitional and heuristical.

Definite knowledge, abilities and skills presupposed by each of the components are described by the author. Thus, the cognitive component includes knowledge concerning theory and procedure of penitentiary system; activity component stands for the experience of IT-technologies practical use to perform service duties; motivational component characterizes professional development of the penitentiary system specialist in the sphere of IT-technologies for service needs; reflexive component provides the ability to bear responsibility for informational support while performing professional duties; emotional and volitional components reflect the ability to perform necessary tasks and duties effectively by means of IT-technologies, including the situations and conditions of professional risks; heuristical component presupposes the ability to act in emergency situations as well as to solve non-standard tasks.

A detailed analysis of regulatory documents concerning record keeping, informational support, information security and service of penitentiary system specialists proved the necessity of informatics competence forming to penitentiary system specialists.

The study of legal acts which regulate the activity of State penitentiary service of Ukraine allowed to specify basic and specific IT-competencies and skills urgent for the specialist under the conditions of constant progress and development in the sphere of IT-technologies.

Key words: *informatics competence, penitentiary system, components, IT-technologies.*

Стаття надійшла до редакції 15.03.2017 р.